

OBSAH — DÍL PRVNÍ

Kapitola I

Před vpádem švédským

Naděje v trvalý pokoj — Hrabě Černín kupuje Kost — Meliorace a investice na zámku a panství — Hrozící vpád Banérů — Vojenské nepříležitosti v kraji — Přípravy na příchod Švédů — Prví Švédové před Kostí . . . . . Str. 17

Kapitola II

Kost v moci Švédů

Otevření zámku Švédům — Opožděná proklamace — Kost kvartýrem hraběnky Banérové — Hospodářství na zámku a panství — Zazděné peníze — Rytířské osoby na zámku — Hudec Skřivánek . . . . . Str. 24

Kapitola III

Dobytí Kosti od císařských

Postup císařských — Kapitulace Hrubé Skály a Kosti — Zásluhy fraucimoru při tom — Zloupení panství od císařských — Osvědčení o škodách — Škon „Banýrky“ — Úspěch domácích mušketýrů . . . . . Str. 31

Kapitola IV

Proces s úředníky

Sesazení a uvěznění hejtmana Hosiána a písáře Rovenského — Hněv hraběte — Žaloby a obrany — Násilné jednání pánovo — Rozhodnutí císařské — Nátky hraběte na řídění vojska — Peněžní nesnázé Černínovy . . . . . Str. 38

Kapitola V

Dvě léta býdy a strachu

Těžké repartice a kontribuce — Nebezpečí od nepřitele — Hrdá slova o síle hradu Kostí — Býda a útěk poddaných — Panika po porážce císařských ve Slezsku — Odmítnutá pomoc — Strach po bitvě u Lipska — Přepadení Kosti od Švédů — Znovudobytí zámku od císařských . . . . . Str. 44

Kapitola VI

Za vpádu Torstensonova

Vyehovávaní císařských — Vpád Torstensonů — Kost v očekávání útoku — Zprávy o situaci na zámku a panství — Kost potřetí v rukou Švédů? — Strach ze zájezdů švédských — Utraty od císařských — Zámecká posádka . . . . . Str. 61

Kapitola VII

Kost v listech do Cařihradu

Nášky na roboty a „vintrkvartý“ — Vzácne privilegium Kostecka — Paní hraběnka na Kosti — Zprávy její o úřednících a hospodářství — Purkrabí Bůva — Nové vpády Švédů a kritická situace císařova — Velká úroda roku 1645 . . . . . Str. 68

Kapitola VIII

Pod švédskou kontribucí

Ohoření velbloudi z Cařihradu — Švédové na Hrubé Skále — Kost kontribuuje na Skálu — Noční útok Švédů na Kost — Exekuce ohněm — Vojna mezi Skálou a Kostí — Kapitulace Skal — Brandbrífy ze všech stran — Hospodářství nového hejtmana — Sumy pohlcené válkou . . . . . Str. 75

Kapitola IX

Paní Rejna na Kosti

Paní Rejna — Její prvé dejmy a prvé kritiky kosteckého hospodářství — Její román a svatba na Kosti — Bezohlednost hraběte a hněv paní Rejny — Mezi dvěma ohni — Prosby a hrozby poddaných — Nespokojenosť posádky kostecké . . . . . Str. 88

Kapitola X

Rok poslední naděje

Modlitby u Sv. Vítá — Spore zprávy o Kosti — Poplašné listy z června — Boj o Prahu bojem o českou budoucnost — Kostecké roboty Švédům — Zloupení Kostecka od Švédů — Narozeniny královny Kristiny — Abdankování kostecké posádky . . . . . Str. 96

Kapitola XI

Vstříc novým dobám

Jen tři poddaní — Gruntovní soudy a píle paní hraběnky — Změny v úřednictvu — Meliorace a investice — Osazování pustin — Bilance války a počet osedlých — Pusté vsi a statky — Triumfální návrat P. Marie . . . . . Str. 102

Kapitola XII

Hrabě Heřman a jeho chot

Rodná půda českého povstání — Boj dvou kultur na české půdě — Mladí hraběte Heřmana; první cesty a úspěchy — Věrnost jeho za povstání a potomní odměny — Obchodní a hospodářské talenty jeho — Povaha a osobnost jeho — Hraběnka Sylvie — Postavení manželů v ohledu náboženském a národním — Závěl a smrt hraběte — Druhý sňatek, závěl a smrt hraběnky
Str. 110

Kapitola XIII

Když se stavěl Humprecht ...

Mladí dědice Heřmanova — Jeho ctižádostivé ideály a naděje — Zklamání jejich — Povaha hraběte Humprechta — Jeho láska k umění — Stavba zámku Humprechta — Požár Humprechta a znovubudování jeho — Svatopluk Čech na Humprechtě — Hrabě Humprecht a českonárodní vědomí — Zbožnost doby baroku — Císařské listy hraběti Humprechtovi — Otázka selská a mor roku 1680 — Syn a vnuk hraběte Humprechta — Prodej Kosti Str. 130

Kapitola XIV

Na Kosti za starých časů

Celkový dojem — Plány knížete Frýdlantského s Kostí — Význam kostelecké pevnosti — Zachránění hradu před zbouráním — Budovy v podhradí — Velká kancelář — Zlaté pokoje a zmar jejich — Sirotčí sklep — Rozsáhlá agenda klínice Uršuly — Na Bílé věži — Kaple — Staré inventáře — Boží slavnostní procesí na Kosti — Krčma pod zámkem . . . . Str. 155

OBSAH — DÍL DRUHÝ

Kapitola I

Hranice panství

Rustikál a dominikál — Velikost Kostecka — Význam panství v ústavě feudální — Procházka po hranicích — Vysoké Kolo — Lažanský sedlák — Zeměpisný útvar panství — Boj o kostelík v lesích křížáneckých — Díl osenický — Grunty v cizině — Původní a pozdější rozloha Kostecka

Str. 181

Kapitola II

Pohyb selské půdy

Odhad kosteckého rustikálu v českých katastrech — Berní rolla — Staročeské korce — Svádění gruntů — Šlechta na selských statcích — Nové dvory Humprecht, Kdanice, Rakov — Náhrada poddaným za přeplacenou berni — Katastr tereziánský — Jak se páni zbabovali selské daně — Katastr josefský — Obce katastrální — Katastr stabilní — Zjištění jeho rustikálu — Srovnání jeho se staršími katastry — Data starých katastrů o veškeré ploše českého rustikálu

Str. 193

Kapitola III

Vsi a lány

Pohyb jmen a hranic vesnických — Studie o velikosti vsí — Korce výsevku — Kolonizace Kostecka v 12.—14. století — Velikost lánů — Materiál datový a důležité výsledky jeho — Ortáv statek ve Střehomí — Dvanáct kop záhonů — Rozličná výměra čtyř gruntů ve Vesci ve všech katastrech — Dnešní obec politická a rozdíly výměry její v starých katastrech

Str. 229

Kapitola IV

Grunty a osedlí

Druhy osedlých — Podsedci — Sedláci a chalupníci — Vzrůst Sobotky — Přibývání osedlých po válce třicetileté — Velikost gruntů v té době — Přehled vývoje za dvě stě let — Velký přírostek malých osedlých — Vzrůst osad — Drobení gruntů — Vývoj populace . .

Str. 250

Kapitola V

Selská ústava a správa

Lán — Člověčenství — Ústava dominia — Dědičnost poddanství — Obmezení původní svobody — Vývoj jeho a důvody jeho — Čeští sedláci nebyli nevolníky — Právo zákupní — Vzájemná pomoc pána a poddaných — Dědičné právo a odumrtí — Správa poddaných — Soudy rychetní a kompetence jejich — Úkoly rychet v jiných směrech — Vojenská hotovost kosteckých sedláků — Ústava a správa Sobotky — Hranice rychet kosteckých . . . . .

Str. 262

Kapitola VI Platy a dávky

Druhy platů a dávek — Nerovnoměrné rozdělení jejich — Příčiny toho — Výpočet břemen tkvících na vsi a lánu — Příklad z Oseka — Nevelikost břemen selských — Problém, o nějž jde — Pokles hodnoty peněz za tři sta let — Patnáct set korun čs. a tři sta korun z lánu — Chudnutí šlechty české do 16. století a hospodářské důsledky jeho — Úplné znehodnocení poddanského ouroku — Dodatek o desátku církevním . . . . . Str. 279

Kapitola VII Roboty

Roboty gruntům a vsím odedávna připisane — Skrovnost a stáří jejich — Obrat od války tří cetileté — Roboty v děbě černínské — Daleké fúry — Výplata z robot — Placená práce ve žnách — Odhad robot v penězích . . . . . Str. 297

Kapitola VIII Kontribuce

Selská a panská daň pozemková v 14. až 17. století — Systém berní rology — Celý číl berní osedlý — Počet poddaných a počet osedlých v zemi — Kalkulace z roku 1683 — Divizóři — Rozdíl hor a krajů — Úpadek měst — Vysoká osedlost kosteká — Osedlost celé země — České bernictví v době předterziánské — Vzrůst selské kontribuce za sto let — Daň a výnos pole — Zkáza poddaných . . . . . Str. 310

Kapitola IX Břemena selská vůbec

Břemena lánu v 17. století — Břemena tří gruntů dnes a před dvěma sty lety — Výnos statku v minulosti a přítomnosti — Závěr . . . . . Str. 329

František Kutnar: Místo Pekařovy Knihy o Kosti v českém dějepisectví . . . . . Str. 337

Seznam příloh s vysvětlivkami . . . . . Str. 343